

INTRODUCCIÓN CONCEPTUAL AL SEDER¹ ZERA'IM Y AL MASEJET² BERAJOT

SEDER ZERA'IM

ברכות Berajot	Leyes del Shemá', oración, bendiciones
פאה Peá	Leyes de las esquinas de los campos que deben dejarse para los pobres
דמאי Demai	Leyes sobre productos agrícolas cuyos diezmos no han sido apartados
פלאים Kilayim	Mezclas prohibidas, shatnez: lino y lana
שביעית Shevi'it	Leyes sobre el año sabático
תרומות Terumot	Leyes de los diezmos para los sacerdotes (Terumá)
מעשרות Ma'aserot	Leyes de los diezmos para los Levitas
מעשר שני Ma'aser Shení	Leyes del diezmo para Jerusalén y para los pobres
חלה Jalá	Separación de la masa
ערלה 'Orlá	Leyes sobre los árboles en sus primeros años
בקורים Bikkurim	Leyes sobre los primeros frutos

Preguntas para reflexionar

- ¿Qué diferencias hay entre el primer *maséjet* y los otros diez *masejtot* en cuanto a su temática y su lugar de aplicación?
- ¿Por qué comienza la *Mishná* por este *maséjet* y por *eset séder*?
- ¿Qué tienen en común?

1. *Séder* (plural *sedarim*, lit. órden)-- La división más básica de la *Mishná*. La *Mishná* tiene seis *sedarim*: *Zerai'm* (semillas-léyes agrícolas), *Mo'ed* (fiestas-rituales y festividades), *Nashim* (mujeres- ley matrimonial), *Nezikim* (daños- derecho civil y penal), *Koddashim* (cosas sagradas-el Templo y su servicio) y *Tohorot* (cosas puras-pureza e impureza). Para una descripción más completa visite: <http://www.koltuvsefarad.com/text/Introduccion.pdf>
2. *Maséjet* (plural *masejtot*, lit. tejido, fig. tratado)-- el segundo orden de división de la *Mishná*. Por lo general cada *maséjet* trata de un tema en particular vg. bendiciones, Shabbat, votos, derecho de propiedad.

תנו רבנן: אסור לו לאדם שיהנה מן העולם הזה בלא ברכה, וכל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה – מעל. מאי תקנתיה – ילך אצל חכם. – ילך אצל חכם – מאי עביד ליה? הא עביד ליה איסורא – אלא אמר רבא: ילך אצל חכם מעיקרא וילמדנו ברכות, כדי שלא יבא לידי מעילה. אמר רב יהודה אמר שמואל: כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה – כאילו נהנה מקדשי שמים, וכתוב: (תהלים כ"ד) לה' הארץ ומלואה. רבי לוי רמי: כתיב לה' הארץ ומלואה, וכתוב: (תהלים קט"ו) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם לא קשיא, כאן – קודם ברכה, כאן – לאחר ברכה.

Enseñaron los rabinos: Está prohibido para el ser humano disfrutar de cualquier cosa en este mundo sin antes decir una bendición y toda persona que disfruta de este mundo sin una bendición comete *mei'lá*³ (peculado, robar del Templo). ¿Cómo compondría esta transgresión? -- Irá donde un sabio. ¿Irá donde un sabio?! ¿En qué le aprovecharía?! ¿Esta persona ha cometido algo prohibido! En vez, dijo Rava: Irá donde un sabio desde el comienzo y éste le enseñará bendiciones para que no cometa *mei'lá*. Dijo Rav Yehudá que dijo Shemuel: Todo aquel que disfruta de este mundo sin una bendición es como si disfrutara de las cosas consagradas al Cielo. Pues está escrito: “De Hashem es la Tierra y su contenido” (Salmo 24). Rabbí Levi resolvió la siguiente contradicción: está escrito: “De Hashem es la Tierra y su contenido” (Salmo 24) pero también está escrito: “Los cielos son los cielos de Hashem y la tierra dió a los hombres” (Salmo 115). En el primer caso-antes de la bendición y en el segundo caso-después de la bendición. (*Talmud Bavli Berajot* 35a-b)

MASÉJET BERAJOT CAPÍTULO 1

BASE TEXTUAL DEUTERONOMIO 6.4-9

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ד' אֱלֹהֵינוּ ד' | אֶחָד: וְאֶהְיֶה אִתְּךָ ד' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לְבָבְךָ
וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם
עַל-לְבָבְךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבִנְיָךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשַׁבְּתְךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַּדֶּרֶךְ
וּבְשֹׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל-יָדְךָ וְהָיוּ לְטִמְטַפֹּת בֵּין עֵינֶיךָ: וְכִתְבָתָם
עַל-מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

3. *Mei'lá*-- lit. peculado, robar o utilizar para uso propio cosas consagradas al Templo.

Mishná 1

A.) Lea el texto de la Mishná con sus vocales.

מאימתי קורין את שמע בערבית. משעה שהכהנים נכנסים לאכל בתרומתן, עד סוף האשמורה הראשונה, דברי רבי אליעזר. וחקמים אומרים, עד חצות. רבן גמליאל אומר, עד שיעלה עמוד השחר. מעשה שבאו בניו מבית המשתה, אמרו לו, לא קרינו את שמע. אמר להם, אם לא עלה עמוד השחר, חיבין אתם לקרות. ולא זו בלבד, אלא כל מה שאמרו חכמים עד חצות, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. הקטר חלבים ואברים, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. וכל הנאכלין ליום אחד, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. אם כן, למה אמרו חכמים עד חצות, כדי להרחיק את האדם מן העבירה:

B.) Glosario

el rayar del alba	עמוד השחר	turno	de los sacerdotes	אשמורה	¿desde cuándo?	מאימתי
acontecimiento	מעשה		primero	ראשון	leer, recitar	(קרא / קרי)
venir	(באה)		los Sabios	חקמים	hora	שעה
taberna	בית המשתה		decir	(אמר)	entrar	נכנס (כנס)
estar obligado	(חיב)		hasta	עד	comer	(אכל)
únicamente	בלבד		medianoche	חצות	diezmo	תרומה
alejar	(רחק)		subir	(עלה)	fin	סוף

Rabinos y su contexto

TANAIM		NESIIM	
1	Hilel Shammai	Hilel	
2	Rabban Yojanán 70 EC ben Zakkai	Rabban Shimón, Rabbán Gamliel Hazakén Rabbán Shimón II	
3	R Eliezer ben R Yehoshú'a Hirkanos ben Janania	Rabbán Gamliel	
4	R Akiva 135 EC	Rabbán Shimón ben Gamliel	
5	R Meir R Yehudá, R Shimón, R Yosé, R Elazar		
6	Rabbí Yehudá Hannasí	Rabbí Yehudá Hannasí	

C.) Análisis estructural

מאימתי קורין את שמע בערבית?

1. משעה שהכוהנים נכנסים לאכול בתרומתן עד סוף האשמורה הראשונה-דברי ר' אליעזר.
2. וחכמים אומרים: עד חצות.
3. רבן גמליאל אומר: עד שיעלה עמוד השחר.

- מעשה שבאו בניו מבית המשתה אמרו לו: "לא קרינו את שמע". אמר להם: "אם לא עלה עמוד השחר חייבין אתם לקרות".
- ולא זו בלבד אלא כל מה שאמרו חכמים "עד חצות" מצותן עד שיעלה עמוד השחר. הקטר חלבים ואברים מצותן עד שיעלה עמוד השחר וכל הנאכלין ליום אחד מצותן עד שיעלה עמוד השחר.
- אם כן למה אמרו חכמים "עד חצות"? כדי להרחיק אדם מן העבירה:

D.) Halajá leMa'asé

רמב"ם הלכות קריאת שמע פרק א הל' ט

איזהו זמן קריאת שמע בלילה? מצותה משעת יציאת הכוכבים עד חצי הלילה, ואם עבר ואיחר וקרא עד שלא עלה עמוד השחר יצא ידי חובתו. שלא אמרו עד חצות אלא כדי להרחיק אדם מן הפשיעה.

שולחן ערוך אורח חיים רל"ה סעיף א

זמן קריאת שמע בלילה משעת יציאת שלשה כוכבים קטנים, ואם הוא יום מעונן ימתין עד שיצא הספק מלבן; ואם קראה קודם לכן, חוזר וקורא אותה בלא ברכות; ואם הצבור מקדימים לקרות ק"ש מבעוד יום, יקרא עמהם קריאת שמע וברכותיה ויתפלל עמהם, וכשיגיע זמן, קורא קריאת שמע בלא ברכות. הגה: ומיהו לא יחזור ויתפלל בלילה אע"פ שהצבור מקדימים הרבה לפני הלילה, אלא א"כ הוא רגיל בשאר פרישות וחסידות דאז לא מתחזי כיוהרא מה שיחזור ויתפלל.

Mishná 2

A.) Lea el texto de la Mishná con sus vocales.

מאימתי קורין את שמע בשחרית. משיכיר בין תכלת ללבן. רבי אליעזר אומר, בין תכלת לכרתי. (וגומרה) עד הנץ החמה. רבי יהושע אומר, עד שלש שעות, שכן דרך בני מלכים לעמוד בשלש שעות. הקורא מכאן ואילך לא הפסיד, כּאֵדָם הקורא בתורה:

B.) Glosario

ponerse de pie, levantarse	(עמד)	terminar	(גמר)	reconocer	(הכר)
de aca	מכאן	salida del sol	נץ החמה	celeste	תכלת
en adelante	אילך	así	כֵן	blancos	לָבָן
perder	(פסד)	camino, costumbre	דֶרֶךְ	verde	כֶּרֶתִי

C.) Análisis estructural

מאימתי קורין את שמע בשחרית?

משיכיר בין תכלת ללבן.
רבי אליעזר אומר: בין תכלת לכרתי.

וגומרה-

עד הנץ החמה.

רבי יהושע אומר: עד שלש שעות. שכן דרך בני מלכים לעמוד בשלש שעות.

הקורא מכאן ואילך לא הפסיד כאדם הקורא בתורה:

D.) Halajá leMa'asé

רמב"ם הלכות קריאת שמע פ"א הל' י"א

ואי זה הוא זמנה ביום מצותה שיתחיל לקרות? קודם הנץ החמה כדי שיגמור לקרות ולברך ברכה אחרונה עם הנץ החמה- ושיעור זה כמו [עישור] שעה קודם שתעלה השמש. ואם איחר וקרא קריאת שמע אחר שתעלה השמש- יצא ידי חובתו. שעונתה עד סוף שלש שעות ביום למי שעבר ואיחר.

שולחן ערוך אורח חיים נ"ח סעיף א

זמן קריאת שמע של שחרית, משיראה את חבריו הרגיל עמו קצת, ברוק ד' אמות, ויכירנו. ונמשך זמנה עד סוף ג' שעות, שהוא רביע היום. ומצווה מן המובחר לקרותה כוותיקין שהיו מכוונים לקרותה מעט קודם הנץ החמה (פ"י יציאת החמה כמו הנצו הרמונים) כדי שיסיים קריאת שמע וברכותיה עם הנץ החמה ויסמוך התפלה מיד בהנץ החמה. ומי שיוכל לכיין לעשות כן שכרו מרובה מאד. הגה: שיעור הנץ החמה הוא כמו שיעור שעה אחת קודם שיעלה כל גוף השמש על הארץ.

Mishná 3

A.) Lea el texto de la Mishná con sus vocales.

בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, בְּעֶרֶב כָּל אָדָם יֵטוּ וַיִּקְרְאוּ, וּבִבְקָר יַעֲמְדוּ, שְׁנַאֲמַר (דְּבָרִים ו) וּבְשִׁכְבָּךְ וּבְקוֹמְךָ. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים, כָּל אָדָם קוֹרֵא כְּדַרְכּוֹ, שְׁנַאֲמַר (שם) וּבִלְכַתְּךָ בְּדַרְךָ. אִם כֵּן, לָמָּה נֶאֱמַר וּבְשִׁכְבָּךְ וּבְקוֹמְךָ, בְּשַׁעַת שְׁבִנֵי אָדָם שׁוֹכְבִים, וּבְשַׁעַת שְׁבִנֵי אָדָם עוֹמְדִים. אָמַר רַבִּי טַרְפוֹן, אֲנִי הֵייתִי בָּא בְּדַרְךָ, וְהִטִּיתִי לְקִרְוֹת, כְּדַבְּרֵי בֵּית שְׁמַאי, וְסִכַּנְתִּי בְּעַצְמִי מִפְּנֵי הַלְסָטִים. אָמְרוּ לוֹ, כְּדִי הֵייתִי לְחוּב בְּעַצְמְךָ, שְׁעַבְרַתְּ עַל דְּבָרֵי בֵּית הַלֵּל:

B.) Glosario

merece	כְּדִי	humanidad	בְּנֵי אָדָם	tarde, ocaso	עֶרֶב
cruzar, transgredir	(עבר)	arriesgar	(סכן)	inclinarse	(טאה)
palabra, cosa	דְּבָר	mí mismo	עַצְמִי	mañana	בֶּקֶר
		forajidos	לְסָטִים	por qué	לָמָּה

C.) Análisis estructural

בית שמאי אומרים: בערב כל אדם יטו ויקראו ובבוקר יעמדו- שנאמר "ובשכבך ובקומך" (דברים ו).

ובית הלל אומרים: כל אדם קורא כדרכו שנאמר "ובלכתך בדרך" (דברים ו).

אם כן למה נאמר "ובשכבך ובקומך"? בשעה שבני אדם שוכבים ובשעה שבני אדם עומדים.

אמר ר' טרפון אני הייתי בא בדרך והטיתי לקרות כדברי בית שמאי וסכנתו בעצמי מפני הלסטים. אמרו לו: כדי היית לחוב בעצמך שעברת על דברי בית הלל:

D.) Halajá leMa'asé

רמב"ם הלכות קריאת שמע פרק ב הלכה ב

כל אדם קורין כדרכן בין עומדין בין מהלכין, בין שוכבין בין רוכבין על גבי בהמה. ואסור לקרות קריאת שמע והוא מוטל ופניו טוחות בקרקע או מושלך על גבו ופניו למעלה. אבל קורא הוא והוא שוכב על צדו, ואם היה בעל בשר הרבה ואינו יכול להתהפך על צדו או שהיה חולה נוטה מעט לצדו וקורא.

שולחן ערוך אורח חיים סימן סג סעיף א

קורא אותה מהלך או עומד או שוכב או רוכב ע"ג בהמה או יושב, אבל לא פרקדן דהיינו שפניו טוחות בקרקע או מושלך על גבו ופניו למעלה, אבל קורא והוא שוכב על צדו. הגה: מאחר שכבר שוכב ואיכא טרחא לעמת (הר"י פ' מי שמתו. (ואם היה בעל בשר הרבה ואינו יכול להתהפך על צדו, או שהיה חולה, נוטה מעט לצדו וקורא.